

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja:
Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie
od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 15 października 1928.

Prenumerata wynosi: w kraju z prze-
syłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł,
kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką
rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwar-
talnie 6 zł. Numer pojedynczy 1 zł.

NR. 20

Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu.*

ROK 7

Rabaty najwyższe Ceny koncernowe Kredyty dogodne

WĘGIEL - KOKS HUTNICZY - BRYKIETY

tylko z kopalń głębokich krajowych i zagranicznych

Zachodnio-Polski Syndykat Węglowy T. z o. p.

Telefon 23-77, 37-77

Poznań, Plac Wolności 10.

Adres telegr.: „Zapol“

Własny gmach handlowy

Własne składnice kolejowe Poznań, ul. Przemysłowa II. brama.

H. CEGIELSKI Tow. Akc.

POZNAŃ, GÓRNA WILDA 136

TELEFON Nr. 42-76

wyrabia w swoich zakładach:

ADR. TEL. „HACEGIELSKI“

PAROWOZY i WAGONY KOLEJOWE

szeroko- i wąskotorowe, jako to: węglar-
ki, platformy, wagony do przewozu bydła

i ptactwa, wagony lodownie, cysterny, wagony pocztowe i osobowe

KOTŁY PAROWE

najnowszych systemów i wszelkich rozmiarów na różne ciśnienia pary,
ekonomizery systemu Stierle i paleniska z rusztami mechanicznymi
przystosowanymi do palenia miałem węglowym

KOMPLETNE INSTALACJE

dla cukrowni, rafinerji cukru, gorzelni, rektyfikacji, mącz-
karni i syropiarni

WALCE SZOSOWE 14½ i 10

tonowe,

beczkowozy i wozy mieszkalne

LOKOMOBILE PAROWE

przewoźne
i stacyjne

do celów rolniczych i przemysłowych

MASZYNY ROLNICZE

młocarnie do parowego zapędu, stertniki do słomy, młocarnie
kieratowe, kieraty, siewniki rzędowe, grabie konne automatyczne,
kopaczki, brony talerzowe, spulchniacze dłutowe podglebia, ugniatacze Camobella

ODLEWY STALOWE i ŻELAZNE

dla wszystkich celów przemysłowych

KONSTRUKCJE ŻELAZNE

wszelkiego rodzaju

ZBIORNIKI

do gazów i płynów

URZĄDZENIA TRANSPORTOWE

suwnice, podnośniki
i przenośniki stałe

i przewoźne, urządzenia do masowego transportu

PROSPEKTY i KOSZTORYSY BEZPŁATNIE NA ŻĄDANIE

Wybory do Izby Przemysłowo-Handlowej.

Przyszła Izba, do której wyborów się przygotowujemy, mieć będzie daleko większe uprawnienie aniżeli Izba obecna.

Pozatem zostanie ona powołana na czas, w którym dokonywać się będą doniosłe zmiany w ustawodawstwie gospodarczym (podatki i szereg innych reform).

Stąd nie wolno żadnemu przemysłowcowi patrzeć obojętnie na wybory, nie wolno uchylać się od głosowania.

Każdy musi spełnić swój obowiązek, pójść do urny wyborczej i głosować **na listę wysuniętą przez Związek Fabrykantów**, a uzgodnioną ze wszystkimi okręgami wyborczymi.

Należy więc zawiązywać lokalne komitety wyborcze i czuwać nad tem, żeby żaden głos nie został zmarnowany.

Musimy wykazać, jaką wagę przywiązujemy do Izby Przemysłowo-Handlowej, oraz wykazać swoją siłę, aby nie ignorowano znaczenia przemysłu w naszym województwie.

Główna Komisja Wyborcza w Poznaniu ogłosiła plakatami, że wybory do Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu odbędą się dnia 29 października w lokalach miejscowych komisji wyborczych. Siedziba i skład komisji wyborczych ogłoszone zostały również plakatami.

Ponieważ obwieszczenie Głównej komisji wyborczej zawierają wszystkie odnośne postanowienia ustawowe, przeto szczegóły bliższe w niniejszem okólniku wdawać się nie będziemy, zaznaczamy tylko, że każdej osobie fizycznej, spółce nie posiadającej osobowości prawnej jako też każdemu przedsiębiorstwu upoważnionemu do wybierania przysługuje 1 głos.

Natomiast każdej uprawnionej osobie prawnej przysługuje więcej jak 1 głos, zależnie od ilości zajętych w przedsiębiorstwie robotników, mianowicie:

1. 2 głosy przy 51—100 robotnikach
2. 3 głosy przy 101—200 robotnikach
3. 4 głosy przy 201—300 robotnikach
4. 5 głosów przy 301—500 robotnikach
5. 6 głosów przy 501—1000 robotnikach
6. 7 głosów ponad 1000 robotników

Kto posiada kategorię przemysłową lub handlową może tylko raz głosować, albo do handlu, albo do przemysłu, według wyboru, jeśli zgłosił na piśmie oświadczenie gdzie chce głosować, lub według decyzji Głównej komisji wyborczej, jeśli zgłoszenia nie zrobił w terminie

Traktat handlowy z Niemcami.

Niemiecka delegacja przedłożyła ostatecznie listę żądań celnych, która jest wprawdzie nieco krótsza i mniej wymagająca niż w r. 1926, niemniej jednak obejmuje bardzo wiele pozycji, domagając się zniżek, dochodzących do 50%, a czasem nawet przekraczających tę granicę. Na uwagę zasługuje, że Niemcy domagają się obecnie także zniżek na wyroby przemysłu hutniczego, czego w r. 1926 nie było. Co do wyrobów konfekcyjnych żądane zniżki wynoszą przeważnie 33%. Obecnie Ministerstwo Przemysłu i Handlu studjuje tę listę i jak nas zapewniono, będzie zwoływało konferencje z poszczególnymi gałęziami produkcji, celem ustalenia ustępstw, któreby można Niemcom poczynić.

Polska lista żądań celnych w stosunku do Niemiec jest prawie taka sama jak w r. 1926.

Należy jeszcze podkreślić, że delegacja niemiecka tym razem unika czynienia trudności i właśnie pod względem formalnym okazuje jaknajwiększą gotowość do gładkich rokowań. Zdaniem pewnej bardzo miarodajniej osobistości tym razem rokowania, albo szybko doprowadzą do prowizorium, albo też szybko się okaże, że zawarcie konwencji handlowej między Polską a Niemcami jest niemożliwe jeszcze przez dłuższy okres czasu.

Co się tyczy prowizorycznego porozumienia w sprawie drzewa, to narazie z polskiej strony nie będzie się mówiło o jego prolongacie poza dzień 5 grudnia, gdyż wychodzi się z założenia, że o ile wogóle rokowania o konwencję handlową dadzą rezultat, to tem samem w ramach ogólnych rokowań będzie załatwiona także sprawa drzewa. O ileby zaś te nadzieje zawiodły, to wtedy jest intencja przeprowadzenia osobnych rokowań o prolongatę prowizorium drzewnego, wszelako na zmienionej zasadzie, mianowicie w ten sposób, że skoro wywóz drewna surowego z Polski do Niemiec nie jest ilościowo ograniczony, a tylko obłożony cłem wywozowem w dotychczasowej wysokości, to także import materiałów tartych i ciosanych z Polski do Niemiec nie powinien być ograniczony żadnym kontyngentem.

Kompletną listę niemieckich żądań posiadamy w związku, gdzie można je również przejrzeć.

Przy tej sposobności zwracamy uwagę na to, że Niemcy żądają daleko idących zniżek, wobec tego każdy przemysłowiec powinien porozumieć się ze Związkiem, tak, by można na czas zastosować odpowiednie środki obronne.

Odnaczenia robotników.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu zamierza udzielić robotnikom, dalej majstrom płatnym nie miesiącnie i nie mającym charakteru urzędników, którzy:

1. przesłużyli 25 lat nieprzerwanie w tem samem przedsiębiorstwie przemysłowem,
2. prowadzili moralne i nienaganne życie,
3. odznaczali się patriotycznym sposobem myślenia,

odznak honorowych.

Prosimy zatem Wpauów, aby, jeśli posiadają w swoim przedsiębiorstwie robotników lub majstrów o cechach wyżej wymienionych, podali nam najdalej do tygodnia imię i nazwisko tychże, z podaniem ile lat w przedsiębiorstwie pracują i czy na uwzględnienie zasługują. Wykazy te prosimy nam nadesłać w 2 egzemplarzach.

Pomoc finansowa dla eksportu.

Co się tyczy funduszu 10.000.000-wego na pomoc finansową dla eksportu, który jest przeznaczony przede wszystkim na zwroty cel, to z funduszu tego jest dotąd teoretycznie, t. j. przez nowe zwroty cel, będące w toku opracowania (meble gięte, maszyny włókiennicze, bekony itd.) wyczerpanych 5.000.000 zł. Można by zatem obecnie przeprowadzić jeszcze zwroty cel dla niektórych dalszych artykułów eksportowych, a odnośne podania należałoby skierowywać równocześnie do Wydziału Polityki Przemysłowej w Departamencie Przemysłowym Ministerstwa Przemysłu i Handlu, oraz do Wydziału Handlu Zagranicznego w Departamencie Handlowym Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Nadto w Departamencie I Ministerstwa Skarbu (p. Fabierkiewicz) opracowuje się obecnie projekt zużycia dalszych 10.000.000 złotych na zmniejszenie procentów od kredytów dla przedsiębiorstw eksportujących. Zarówno w tej ostatniej sprawie, jak i co do ewentualnej dalszej pomocy finansowej Państwa dla bezpośredniego popierania eksportu, ma się odbyć konferencja międzyministerjalna. Dla skoordynowania wszystkich odnośnych usiłowań i dla wprowadzenia całej tej dorywczej akcji na tory systematyczne i racjonalne konieczną będzie w najbliższym czasie koncentryczna akcja ze strony centralnych organizacji gospodarczych — akcja zwracająca się przede wszystkim do premiera Bartla.

W sprawie kredytów ceramicznych.

W sprawie kredytów ceramicznych dowiadujemy się obecnie, że Bank Gospodarstwa Krajowego nie stosuje w praktyce danej nam obietnicy że pierw-

szą połowę kredytu ściągnie w dwóch ratach, gdyż za wszelką cenę chce wy dostać gotówkę z udzielonych kredytów.

Zwracamy jednak uwagę na to, że Bank Gospodarstwa Krajowego indywidualnie idzie na ustępstwa, trzeba jednak umieć się potargować.

W sprawie przeciążenia wekslowego.

Wobec zbyt daleko idącego przedłużania terminu weksli zachodzi obawa nowego kryzysu, szczególnie z tej przyczyny, że handel sprzedając równie na weksle konsumentom, umożliwia „życie nad stan” społeczeństwu.

W interesie więc przemysłu leży, by starać się ograniczyć termin weksli, gdyż niezarządzenie temu może się fatalnie odbić na produkcji.

Obecnie w Łodzi i Warszawie cały szereg firm wstrzymało wypłaty, a kilka poważnych popadło w upadłość na skutek właśnie takiej polityki wekslowej.

Przestrzegając z obowiązku, radzimy pomyśleć o sposobie zwalczania długoterminowego weksla.

Zwrot cła przy wywozie bekonów i szynek.

W celu poparcia wywozu bekonów i szynek opracowany został projekt rozporządzenia, wprowadzającego zwrot cła przy eksporcie tych wyrobów za materiały zużyte do ich wyrobów. Wysokość zwrotu cła od 100 kg. wywożonych bekonów lub szynek (także w hermetycznym opakowaniu) wynosić ma zł 15.

Zwrot cła uskuteczniiony będzie zapomocą kwitów wywozowych, wystawionych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne, na podstawie zaświadczeń związków eksportowych po stwierdzeniu wywozu towarów za granicę. Wykaz związków eksportowych uprawnionych do wydawania powyższych wymienionych zaświadczeń, zostanie ustalony przez Min. Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i ogłoszony w „Monitorze Polskim”.

Kwity wywozowe mają opiewać na okaziciela i służyć będą do uiszczania należności celnych za wszelkie towary sprowadzane z zagranicy w każdym z urzędów upoważnionych do wystawiania kwitów. Ważność tych kwitów nie będzie przewyższać 9 miesięcy, licząc od daty ich wystawienia.

Omawiane rozporządzenie zostanie ogłoszone w najbliższym czasie. Jednocześnie opracowane zostaną przez Min. Skarbu szczegółowe przepisy wykonawcze do tegoż rozporządzenia.

Amortyzacja w przedsiębiorstwach koncesjonowanych.

Fundusz rezerwowy na amortyzację kapitału akcyjnego z powodu wygasania koncesji zezwalającej na prowadzenie przedsiębiorstwa, nie może być zaliczony do kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia dochodów, o czym mówi art. 6 ustawy o podatku dochodowym (Dz. Ust. R. P. Nr. 58 — 1925), jak również nie należy do kategorii prawidłowych odpisów na amortyzację przedmiotów majątkowych, wyliczonych w tymże artykule taksatywnie, a mianowicie: budynków, maszyn i wszelkiego martwego inwentarza.

Przepis § 16 p. 5 rozporządzenia wykonawczego do wymienionej ustawy zastosowania do funduszu omawianego mieć nie może, albowiem dotyczy on tylko nabytych odpłatnie przywilejów i praw majątkowych, jak: wynalazki, czyli patenty i prawa autorskie. Koncesji przepis powyższy nie wymienia, niewątpliwie dlatego, że różni się ona istotnie zarówno pod względem prawnym jak i gospodarczym od wspomnianych praw. Wystarczy wskazać na charakter niejako monopolistyczny koncesji, która wyklucza wszelkie ryzyko i pozwala na odpowiedzialnie uwzględnienie przyszłego ubytku w majątku, na skutek przewidywanego wygaśnięcia tejże, zgóry w cenie produktu co przy innych prawach z reguły jest wykluczone. A gdyby nawet koncesje zaliczyć do grupy

praw, nabytych odpłatnie przy przejęciu całego przedsiębiorstwa, to zapłata za koncesję przedstawiałaby się jako wydatek na nabycie źródła dochodu, który jako taki pod każdą postacią, a zatem i w formie stopniowej amortyzacji nie jest potrącalny z dochodu, podlegającego opodatkowaniu.

Wyłączenie z podstaw opodatkowania amortyzacji kapitału zakładowego w ścisłym tego słowa znaczeniu sprzeciwiałoby się przepisom art. 21 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym, który wyraźnie stanowi, że sumy przeznaczone na umorzenie kapitału zakładowego uważa się za zyski bilansowe, podlegające opodatkowaniu w myśl ust. 1 tegoż artykułu (wyrok Najw. Trybunału Administracyjnego z dnia 11. 4. 1928 L. Rej. 2767/26 w sprawie Sp. Akc. Radomskie Towarzystwo Elektryczne.)

Tworzenie Izby Polsko-Rumuńskiej.

Zamierzone jest utworzenie w Warszawie Izby Handlowej Polsko-Rumuńskiej. Podając wiadomość w tej sprawie, Związek ze swej strony uważa za wskazane, by firmy i osoby z pośród sfer gospodarczych, które pragnęłyby wziąć udział w tworzeniu tej Instytucji, weszły w kontakt bezpośredni z Komitetem Organizacyjnym Izby (Warszawa, Hoża 74.)

Wywóz przez firmy gdańskie.

Izba Handlowa w Gdańsku (Hundegasse 10) w liście z dnia 21 września b. r. wyraża gotowość poparcia wywozu polskiego przez firmy wywozowe gdańskie. W tym celu pragnie, by polscy eksporterzy zgłaszali do Izby towary na wywóz z dokładnym opisem lub oznaczeniem rodzaju towarów.

Wprowadzenie nowych międzynarodowych listów przewozowych.

Władze kolejowe donoszą nam, że:

W związku z wprowadzeniem w życie nowej Taryfy Międzynarodowej na przewóz towarów kolejami żelaznymi (T. M. T.), obowiązującej od 1 października b. r. — tracą z tą chwilą ważność dotychczasowe listy przewozowe międzynarodowe zwyczajne i pośpieszne wraz z wtórnikami.

Listy przewozowe międzynarodowe zwyczajne i pośpieszne, oraz ich wtórniki **nowego typu**, nabywać można we wszystkich kasach stacyjnych i manipulacyjnych.

Prezes

Dyr. Kolei Państwowych.

Powstrzymać się od nabywania listów przewozowych

Z dniem 1 listopada b. r. wchodzi w życie Polska Taryfa Towarowa I., zawierająca nowy regulamin przewozu towarów.

Równocześnie traci moc obowiązującą Taryfa Towarowa Polskich Kolei Żelaznych część I., ważna od dnia 1 marca b. r.

W związku z tem ulegną również zasadniczej zmianie listy przewozowe i to tak wewnętrzne jak i międzynarodowe tak pod względem tekstu jak i formatu.

Podając powyższe do wiadomości, zaleca się interesowanym firmom wstrzymać się o ile możliwości od nowych zamówień na listy przewozowe w drukarniach prywatnych względnie zamówienia ograniczyć do minimum.

Wyjaśnienie Ministerstwa Skarbu o postępowaniu celnem.

W związku z okólnikiem z dnia 31. 3. 28 r. L. D. IV. 2339/4/28, w którym podano do wiadomości stanowisko Najwyższego Trybunału Administracyjnego, zajęte w sprawie powyższej, zauważyło Ministerstwo Skarbu, że niektóre urzędy celne, mylnie interpretując postanowienie § 16 rozporządzenia o postępowaniu celnem, zaczęły żądać przy zgłaszaniu towaru do odprawy celnej, a w szczególności surowców włóknistych, jak juta, bawełna, wyłącznie faktur, wystawio-

nych przez sprzedawcę towaru, a w razie nieprzedstawienia ich pobierając akcydencję.

Zażądanie takie, utrudniające stronom zgłoszenie towarów do odprawy celnej, nie jest słuszne, bowiem § 16 rozporządzenia o postępowaniu celnym, nakładając na stronę obowiązek przedstawienia przy odprawie celnej dokumentów oryginalnych, wystawianych przez „wysyłającego“, wymienia nie tylko faktury, lecz i inne dokumenty, jak deklaracje pierwotne, rachunki kupieckie itp. Również i § 12, ustęp przedostatni, rozporządzenia o postępowaniu celnym w brzmieniu, ustalonym rozporządzeniem z dnia 7 sierpnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 71 poz. 695 z 1924 r.) postanawia, że zagraniczne przesyłki kolejowe, nadane do polskiego obszaru celnego, winny być zaopatrzone w deklarację celną nadawcy.

Deklaracja taka, w rozumieniu powołanego § 16, jest równocześnie z dokumentem handlowym.

Skoro zatem strona przedstawi tę deklarację, którą może wystawić każdy wysyłający towar, należy uznać, że przesyłka, do której deklaracja taka się odnosi, jest zadeklarowana w sposób zupełny, a tem samem nie ma podstaw do pobierania akcydencji z powodu nieprzedstawienia dokumentu handlowego.

Zwraca się przytem uwagę, że § 16 rozp. o postępowaniu celnym nie wymienia wyczerpująco, lecz tylko przykładowo te dokumenty, które mogą być przedstawiane przy zgłoszeniu towarów, niewykluczone więc jest przedstawienie i innych odpowiednich dokumentów.

Wyjaśnienie powyższe zechce Dyrekcja Cel po-
dać podległym urzędowi celnym do wiadomości i za-
stosowania się.

(—) W. Danielewicz
za Dyrektora Departamentu.

Na Ziemiach Polski Zachodniej

„ŻYCIE GOSPODARCZE“

jest jedynym pismem broniącym skutecznie interesów przemysłu.

Wyroby firm krajowych, godnych polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł za 1 wiersz na rok 1928.

Armatura

Władysław Jezierski, w Poznaniu,
ul. Słowackiego 38. Przedsta-
wiciel „SAM“ Sp. Akc. Münster-
mann w Katowicach.

Barwniki nietrujące

Domagalski i Ska., Poznań, św.
Marcin 34 i Garncarska 8.

Bielizna

Jan Ebertowski w Poznaniu, ul.
Wronecka 6/8 tel. 2160-2825.
W. Rakowski w Poznaniu, ulica
Pocztowa 1.

Chemikalja

Wszelkie dla aptek, drogerji i fa-
bryk dostarcza firma R. Barci-
kowski S. A. Poznań.

Czekolada

Goplana Tow. Akc. w Poznaniu,
ul. św. Wawrzyńca 28.

Dezynfekcyjne środki, lyzol, kreolina

Wielkopolska Wytwórnia Chemi-
czna „BLASK“, Sp. Akc.
Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Dezynfekcyjne środki

Wszelkie dla aptek, drogerji i fa-
bryk dostarcza firma R. Barci-
kowski S. A. Poznań.

Dębina stolarska, dębowe dykty

B. Bystrzycki T. A. Orzechowo.

Druki

F. K. Ziolkowski i Ska w Poznaniu,
Górna Wilda 122.
Drukarnia Polska, T. A. w Po-
znaniu, ul. św. Marcin 70.

Fabryka Czekolady, Konfektów, Cukierków i Dżurtek

Venetia Sp. Akc. Poznań, ul. Dą-
browskiego 97 — Telefon 69-65.

Fabryka Farb

Wielkopolska Fabryka Farb w Po-
znaniu, plac Wolności 17.

Fabryka krawatów, szelek, rękawiczek i chusteczek

Hałas i Kajetaniak w Poznaniu,
ulica Wielka 10.

Gazety

Kurjer Poznański, św. Marcin 70.
Ośrodek Wielkopolski, ulica
Św. Marcin 70.

Getry (kamasze filcowe)

Poznańska Fabryka Getrów
Właśc. Stefan Kałamajski, Po-
znań, Plac Wolności 6, Telefon
nr. 2135—3300.

Instalacje

W. i St. Hedinger w Poznaniu,
ul. św. Marcin 26.

Konfekcja męska

Lewandowski i Ska w Poznaniu
ul. Wielka 11.
F. Lisiecki, Poznań, Stary Rynek 10.

Lakiery i pokosty

Wielkopolska Wytwórnia Chemi-
czna „BLASK“, Sp. Akc.
Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Litograficzne druki

F. K. Ziolkowski i Ska w Poznaniu,
Górna Wilda 122

Maszyny rolnicze

H. Cegielski Tow. Akc. w Po-
znaniu, Górna Wilda 142.
Centrala Plugów Parowych Poznań,
ul. Piotra Wawrzyńca 28—30.

Mydła

J. i St. Stempniewicz w Poznaniu,
ul. Głogowska 55.
Wielkopolska Wytwórnia Chemi-
czna „BLASK“, Sp. Akc.,
Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Mydło szare (miękkie)

Wielkopolska Wytwórnia Chemi-
czna „BLASK“, Sp. Akc.
Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Oleje eterycz. i esencje

Domagalski i Ska. w Poznaniu,
św. Marcin 34

Opakowania i kartonaze

F. K. Ziolkowski i Ska, Poznań,
Górna Wilda 122.

Perfumy

J. i St. Stempniewicz w Poznaniu,
ul. Głogowska 55.

Piwo

Browar Huggera w Poznaniu,
ulica Półwiejska 25.

Rowery, części rowerowe

„Inventia“ Spółka Akcyjna, Poznań

Samochody

Brzeskiauto Tow. Akc. w Po-
znaniu, ul. Dąbrowskiego 29.

Siatki druciane

A. Zwierzchowski i Ska, Fabryka
lin konopnych, stalowych oraz
siatek i wyrobów druczanych
w Poznaniu, i Czerwonaku, biura
ul. Podgórna 10a tel. 4007.

Sukna

Poznańska Fabryka Sukna w Po-
znaniu, Naramowice.

Siatki żarowe

Żar Tow. Akc. w Nowym Tomysłu.

Sztuczny nawóz

Wielkopolska Wytwórnia Chemi-
czna „BLASK“, Sp. Akc.
Poznań, Al. Marcinkowskiego 5

Tokarki precyzyjne

szybko tnące 180/280 × 1000, 1500
i 2000 mm.
Tow. Akc. „Wiepofana“ Poznań,
Dąbrowskiego 81.

Transport towarów

C. Hartwig, Sp. Akc. w Poznaniu,
ul. Towarowa 20.

Wagony i Parowozy

H. Cegielski Tow. Akc. w Po-
znaniu, Górna Wilda 142.

Wódki

„Akwawit“, Tow. Akc. w Pozna-
niu, ulica Cieszkowskiego 5.

Zakłady Stolarskie

Zjednoczone Zakłady Stolarskie,
Witajewski i Wojciechowski
w Poznaniu, ul. Wybieckiego 13-14

Wielkopolska Fabryka Wyrobów Papierowych Kazimierz Świerkowski

Centrala i zakłady fabr. Pleszew Wlkp. — Telefon 55

Poznań Oddziały handlowe: Bydgoszcz
W. Garbary 49 Tel. 30-64 ul. Jagiellońska 29 Tel. 14-89
Największa w kraju mechan. wytwórnia torebek i opakowań

Konkurs Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu na pracę pod tytułem: „Środki aktywizacji polskiego bilansu handlowego“.

Izba Przemysłowo-Handlowa rozpisala konkurs na pracę p. t. „Środki aktywizacji polskiego bilansu handlowego“.

Konkurs ten wywołał duże zainteresowanie w kołach gospodarczych i rządowych.

Zwrot cła przy wywozie mebli giętych.

Podaje się zainteresowanym do wiadomości, że przy wywozie zagranicę mebli giętych wytworzonych w kraju, zezwala się na zwrot uiszczanego za sprowadzone z zagranicy zużyte do wyrobu tych towarów łaty bukowe podług następujących norm:

za 100 kg. mebli giętych zł 2.20.

Zwrot cła z tego tytułu uskutecznia się zapomocą kwitów wywozowych, wystawianych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne, na podsta-

wie zaświadczeń związków eksportowych, po stwierdzeniu wywozu towarów zagranicę.

Kwity wywozowe opiewające na okaziciela, zachowują ważność na przeciąg 9 miesięcy od daty ich wystawienia i mogą służyć do uiszczania należności celnych za wszelkie towary sprowadzane z zagranicy w każdym z urzędów, upoważnionych do wystawiania kwitów.

Wykazy związków eksportowych, uprawnionych do wydawania powyżej wymienionych zaświadczeń, będą ustalane przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i ogłaszane w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski“.

Rozporządzenie dotyczące powyższej sprawy zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej nr. 84 z 22 września b. r. i wchodzi w życie 5-go dnia po ogłoszeniu.

Przemysławka

woda kolońska oznanej doborowej jakości oryginalne tylko firmy Henryk Zak Poznań

BROWARY HUGGERA

Tow. Akc.

Poznań, ulica Półwiejska 25

Telefon 3037 i 3047.

Ślodoownie i fabryka lodu

polecają swoje wyborowe piwa:

KRYSZTAŁ (jasne pilzneńskie)

PORTER

SPECJAŁ ciemne (monachijskie)

PERFUMY
WODY KOŁOŃSKIE
MYDŁA

KALIA
JSTE

PRZODUJĄ w POLSCE

J. & S. Stempniewicz
WARSZAWA POZNAŃ RADOM

MIAFLOR

Krem!! utrzymuje delikatną i piękną cerę
żądać tylko oryginalny wyrób firmy

Henryk
Zak
Poznań

Związkowa Centrala Maszyn

Sp. Akc.

Ul. Ratajczaka 16,

POZNAŃ.

Tel. 2280 i 2289.

Maszyny i narzędzia rolnicze
wszelkiego rodzaju
oraz części zapasowe.

Generalne reprezentacje:

H. Cegielski Sp. Akc.:

maszyny rolnicze,
garnitury parowe
do młócenia.

Aktiebolaget Baltic:

wirówki do mleka,
kompletne urzą-
dzenia mleczarni.

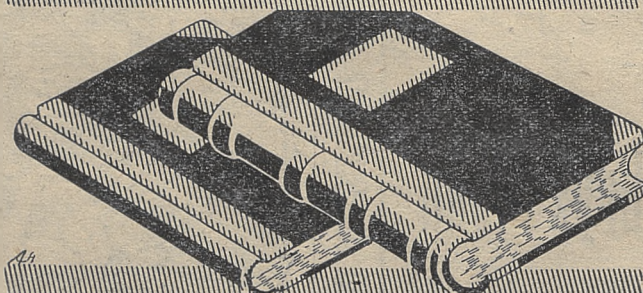
Massey - Harris Ltd.:

maszyny żniwne,
motory naftowe,
traktory rolnicze.

Znaczek fabryczny

KSIEGI HANDLOWE

KRĘGLEWSKIEGO

Znaczek fabryczny

F. K. ZIÓŁKOWSKI i Sp.

Sp. z o. o.

ZAKŁAD LITOGRAFICZNY
FABRYKA KARTONAŻY

POZNAŃ, GÓRNA WILDA 122 — TELEFON 29-28 — ROK ZAŁ. 1896